

I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2016/1033 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 23. lipnja 2016.

o izmjeni Uredbe (EU) br. 600/2014 o tržištima financijskih instrumenata, Uredbe (EU) br. 596/2014 o zlouporabi tržišta i Uredbe (EU) br. 909/2014 o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ i Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ (zajedno „novi pravni okvir“) iznimno su značajni financijski zakonodavni akti doneseni nakon izbivanja financijske krize u pogledu tržišta vrijednosnih papira, posrednikâ u ulaganjima i mjestâ trgovanja. Novim pravnim okvirom ojačava se i zamjenjuje Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾.
- (2) Novim pravnim okvirom uređuju se zahtjevi koji se primjenjuju na investicijska društva, uređena tržišta, pružatelje usluga dostave podataka i društva iz trećih zemalja koja pružaju investicijske usluge ili aktivnosti u

⁽¹⁾ Mišljenje od 29. travnja 2016. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ Mišljenje od 26. svibnja 2016. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 7. lipnja 2016. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 17. lipnja 2016. (još nije objavljena u Službenom listu).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

⁽⁵⁾ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

⁽⁶⁾ Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata te o izmjeni direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/22/EEZ (SL L 145, 30.4.2004., str. 1.).

Uniji. Njime se usklađuje režim ograničenja pozicija u robnim izvedenicama radi poboljšanja transparentnosti, potpore propisnom određivanju cijena i sprečavanja zlouporabe tržišta. Njime se uvode i pravila o visokofrekventnom algoritamskom trgovanju te se usklađivanjem administrativnih sankcija poboljšava nadzor financijskih tržišta. Novi pravni okvir temelji se na već uspostavljenim pravilima te se njime jača i zaštita ulagatelja uvođenjem strogih zahtjeva u pogledu organizacije i poslovnog ponašanja. Nova pravila trebaju se početi primjenjivati od 3. siječnja 2017.

- (3) Novim pravnim okvirom zahtijeva se da mjesta trgovanja i sistematski internalizatori nadležnim tijelima osiguravaju referentne podatke o financijskim instrumentima kojima se na jedinstven način opisuju značajke svakog financijskog instrumenta koji podliježe Direktivi 2014/65/EU. Ti se podatci upotrebljavaju i u druge svrhe, primjerice za izračun pragova transparentnosti i likvidnosti te za izvješćivanje o pozicijama u robnim izvedenicama.
- (4) Kako bi se podatci prikupljali učinkovito i usklađeno, Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta („ESMA“) zajedno s nacionalnim nadležnim tijelima („NNT-ovi“) razvija novu infrastrukturu za prikupljanje podataka, sustav referentnih podataka o financijskim instrumentima („FIRDS“). FIRDS-om će se obuhvatiti širok spektar financijskih instrumenata obuhvaćenih područjem primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 te će se povezati tokovi podataka iz ESMA-e, NNT-ova i mjesta trgovanja iz cijele Unije. Veliku većinu novih sustava informacijske tehnologije kojima se podupire FIRDS trebat će razviti od samog početka, na temelju novih parametara.
- (5) S obzirom na složenost novog pravnog okvira i potrebu za velikim brojem delegiranih i provedbenih akata, datum početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 odgođen je za 30 mjeseci od datuma stupanja na snagu. Unatoč neuobičajeno dugom razdoblju dionici, kao što su trgovinske platforme, NNT-ovi i ESMA, nisu u mogućnosti osigurati da potrebna infrastruktura za prikupljanje podataka bude uspostavljena i operativna do 3. siječnja 2017. Razlog tome jest obujam i složenost podataka koje je potrebno prikupiti i obraditi kako bi novi pravni okvir postao operativan, posebno u svrhu izvješćivanja o transakcijama, izračuna transparentnosti i izvješćivanja o pozicijama u robnim izvedenicama.
- (6) Nedostatak potrebne infrastrukture za prikupljanje podataka imao bi posljedice za cijelo područje primjene novog pravnog okvira. Bez podataka ne bi se moglo jasno razlikovati financijske instrumente koji su obuhvaćeni područjem primjene novog pravnog okvira. Nadalje, ne bi bilo moguće prilagoditi pravila o transparentnosti prije i poslije trgovanja koja su potrebna kako bi se odredilo koji su instrumenti likvidni te kada bi se trebala odobriti izuzeća ili odgoda objavlivanja.
- (7) U nedostatku infrastrukture za prikupljanje podataka mjesta trgovanja i investicijska društva ne bi mogla izvješćivati nadležna tijela o izvršenim transakcijama. Bez izvješćivanja o pozicijama u robnim izvedenicama bilo bi teško primjenjivati ograničenja pozicija za takve robne izvedenice. Nedostatak izvješćivanja o pozicijama doveo bi do ograničene sposobnosti učinkovitog otkrivanja kršenja ograničenja pozicija. Mnogi zahtjevi povezani s algoritamskim trgovanjem također ovise o podacima.
- (8) U nedostatku potrebne infrastrukture za prikupljanje podataka i investicijskim društvima bilo bi teško primjenjivati najbolja pravila o izvršenju. Mjesta trgovanja i sistematski internalizatori ne bi mogli objavljivati podatke o kvaliteti izvršenja transakcija na tim mjestima trgovanja. Investicijska društva ne bi imala na raspolaganju važne podatke o izvršavanju koji bi im pomogli utvrditi najbolji način izvršavanja naloga klijenata.
- (9) Kako bi se zajamčila pravna sigurnost i izbjegli mogući poremećaji na tržištu, potrebno je i opravdano poduzeti hitne mjere za odgodu početka primjene cjelokupnog novog pravnog okvira, uključujući sve delegirane i provedbene akte donesene na temelju njega.
- (10) Postupak provedbe za infrastrukturu za prikupljanje podataka sastoji se od pet koraka: poslovni zahtjevi, specifikacije, razvoj, ispitivanje i puštanje u rad. Prema procjenama ESMA-e ti će koraci biti dovršeni do siječnja 2018., pod uvjetom da se do lipnja 2016. uspostavi pravna sigurnost u pogledu konačnih zahtjeva u okviru relevantnih regulatornih tehničkih standarda.
- (11) S obzirom na iznimne okolnosti te kako bi se omogućilo da ESMA, NNT-ovi i dionici dovrše operativnu provedbu, primjereno je da se datum početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 odgodi za 12 mjeseci do 3. siječnja 2018. U skladu s time trebalo bi odgoditi i izvješća i preglede.

- (12) Investicijska društva često za vlastiti račun ili za klijente izvršavaju transakcije izvedenicama i drugim financijskim instrumentima ili imovinom koje se sastoje od niza međusobno povezanih, uvjetovanih poslova. Takvim paketima transakcija investicijskim poduzećima i njihovim klijentima omogućuje se bolje upravljanje rizicima, te se pritom u cijeni svakog elementa paketa transakcija odražava ukupan profil rizika paketa, a ne prevladavajuća tržišna cijena svakog pojedinog elementa. Paketi transakcija mogu biti u različitim oblicima, kao što su razmjena za fizička sredstva, trgovačke strategije koje se provode na mjestima trgovanja ili posebno prilagođeni paketi transakcija pa je pri određivanju važećeg režima transparentnosti važno u obzir uzeti te posebnosti. Stoga je za potrebe Uredbe (EU) br. 600/2014 primjereno odrediti posebne okolnosti u kojima se zahtjevi transparentnosti prije trgovanja ne bi smjeli primjenjivati na naloge koji se odnose na takve pakete transakcija niti na pojedine elemente takvih naloga.
- (13) Bilo bi učinkovito i primjereno povjeriti ESMA-i, kao visokospecijaliziranom stručnom tijelu, izradu nacrtu regulatornih tehničkih standarda u koje nisu uključeni odabiri politika te koji bi se podnijeli Komisiji u pogledu metodologije za određivanje onih paketa naloga za koje postoji likvidno tržište. Komisija bi trebala donijeti nacrt tih regulatornih tehničkih standarda putem delegiranih akata na temelju članka 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije te u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (14) Smatra se da transakcije financiranja vrijednosnih papira, kako su definirane u Uredbi (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾, ne doprinose procesu utvrđivanja cijena i da bi bilo primjereno da se glava II. i glava III. Uredbe (EU) br. 600/2014 ne primjenjuju na te transakcije.
- (15) Uredbom (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ postavljaju se zahtjevi u pogledu prikupljanja referentnih podataka o financijskim instrumentima. Ti podatci, koji se prikupljaju putem FIRDS-a, upotrebljavaju se za određivanje financijskih instrumenata koji su obuhvaćeni područjem primjene Uredbe (EU) br. 596/2014. Uredba (EU) br. 596/2014 primjenjuje se od 3. srpnja 2016. Međutim, FIRDS neće biti u potpunosti operativan prije siječnja 2018. Stoga je primjereno datum početka primjene članka 4. stavaka 2. i 3. Uredbe (EU) br. 596/2014 odgoditi do 3. siječnja 2018.
- (16) Uredba (EU) br. 596/2014 sadrži upućivanje na datum početka primjene novog pravnog okvira. Kako bi se osiguralo da se upućivanja na organizirane trgovinske platforme, rastuća tržišta malih i srednjih poduzeća, emisijske jedinice ili proizvode na dražbi koji se na njima temelje iz Uredbe (EU) br. 596/2014 ne počnu primjenjivati prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 600/2014 i Direktive 2014/65/EU, članak 39. stavak 4. Uredbe (EU) br. 596/2014, u kojemu se navodi da se upućivanja na njih tumače kao upućivanja na Direktivu 2004/39/EZ, trebalo bi prilagoditi uzimajući u obzir produljenje roka za početak primjene tih akata.
- (17) Namira transakcija vrijednosnih papira usko je povezana s trgovanjem vrijednosnim papirima. Kao takva, Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ sadržava upućivanja na datum početka primjene novog pravnog okvira. Prije tog datuma, upućivanja na Uredbu (EU) br. 600/2014 i Direktivu 2014/65/EU trebalo bi tumačiti kao upućivanja na Direktivu 2004/39/EZ. Uredbom (EU) br. 909/2014 dodatno se uspostavlja prijelazni režim za primjenu pravila o disciplini namire na multilateralne trgovinske platforme („MTP-ovi“) koje se prijavljuju za registraciju kao rastuća tržišta malih i srednjih poduzeća u skladu s Direktivom 2014/65/EU.
- (18) Kako bi se osiguralo da se do produljenog roka za početak primjene novog pravnog okvira u Uredbi (EU) br. 909/2014 upućuje na Direktivu 2004/39/EZ te kako bi se za MTP-ove koji se prijavljuju za registraciju kao rastuća tržišta malih i srednjih poduzeća u skladu s Uredbom (EU) br. 909/2014 zadržale prijelazne odredbe kojima im se omogućuje dostatno razdoblje za prijavu za tu registraciju u skladu s Direktivom 2014/65/EU, Uredbu (EU) br. 909/2014 trebalo bi izmijeniti.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

⁽²⁾ Uredba (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o transparentnosti transakcija financiranja vrijednosnih papira i ponovne uporabe te o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 337, 23.12.2015., str. 1.).

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (SL L 173, 12.6.2014., str. 1.).

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1.).

- (19) Uredbe (EU) br. 600/2014, (EU) br. 596/2014 i (EU) br. 909/2014 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) br. 600/2014 mijenja se kako slijedi:

1. U članku 1. umeće se sljedeći stavak:

„5.a Glava II. i glava III. ove Uredbe ne primjenjuju se na transakcije financiranja vrijednosnih papira kako su definirane člankom 3. stavkom 11. Uredbe (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

(*) Uredba (EU) 2015/2365 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o transparentnosti transakcija financiranja vrijednosnih papira i ponovne uporabe te o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 337, 23.12.2015., str. 1.).”.

2. U članku 2. stavku 1. dodaju se sljedeće točke:

„48. „razmjena za fizička sredstva” znači transakcija s ugovorom o izvedenici ili drugim financijskim instrumentom uvjetovanim istovremenom isporukom ili primitkom jednakovrijedne količine odnosno fizičke imovine;

49. „paket naloga” znači nalog za koji je cijena utvrđena kao za jednu jedinicu:

(a) u svrhu izvršavanja razmjene za fizička sredstva; ili

(b) za dva ili više financijskih instrumenata u svrhu izvršenja paketa transakcija;

50. „paket transakcija” znači:

(a) razmjena za fizička sredstva; ili

(b) transakcija koja podrazumijeva provedbu dviju ili više sastavnih transakcija s financijskim instrumentima i koja ispunjava sve sljedeće kriterije:

i. transakcija se provodi između dvije ili više ugovornih strana;

ii. svaki sastavni element transakcije ima znatan ekonomski ili financijski rizik koji je povezan sa svim drugim elementima;

iii. provedba svakog sastavnog elementa simultana je i uvjetovana provedbom svih drugih elemenata.”.

3. U članku 4. stavku 7. datum „3. siječnja 2017.” zamjenjuje se datumom „3. siječnja 2018.”; te se datum „3. siječnja 2019.” zamjenjuje datumom „3. siječnja 2020.”.

4. U članku 5. stavku 8. datum „3. siječnja 2016.” zamjenjuje se datumom „3. siječnja 2017.”.

5. U članku 8. stavku 1. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Tržišni operateri i investicijska društva koji upravljaju mjestom trgovanja objavljuju svoje aktualne ponude za kupnju i prodaju te dubinu tržišta po tim cijenama, koje su preko njihovih sustava objavljene za obveznice, strukturirane financijske proizvode, emisijske jedinice, izvedenice kojima se trguje na mjestu trgovanja i pakete naloga.”.

6. Članak 9. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaju se sljedeće točke:

„(d) naloga u svrhu izvršavanja razmjene za fizička sredstva;

- (e) paketa naloga koji ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:
- i. najmanje je jedan njegov element financijski instrument za koji ne postoji likvidno tržište, osim ako postoji likvidno tržište za paket naloga u cjelini;
 - ii. najmanje je jedan njegov element velik u usporedbi s uobičajenom veličinom tržišta, osim ako postoji likvidno tržište za paket naloga u cjelini;
 - iii. svi njegovi elementi izvršeni su u sustavu zahtjeva za ponudom ili prema sustavu glasovanja i iznad su veličine specifične za taj instrument.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„2.a Nadležna tijela u mogućnosti su ukinuti obvezu iz članka 8. stavka 1. za svaki pojedini element paketa naloga.”;

(c) dodaje se sljedeći stavak:

„6. Kako bi se osigurala dosljedna primjena stavka 1. točke (e) podtočaka i. i ii., ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda radi utvrđivanja metodologije za određivanje onih paketa naloga za koje postoji likvidno tržište. Prilikom razvijanja takve metodologije za određivanje postoji li likvidno tržište za cijeli paket naloga, ESMA procjenjuje jesu li ti paketi standardizirani i trguje li se njima često.

ESMA dostavlja Komisiji nacrt tih regulatornih tehničkih standarda do 28. veljače 2017.

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.”.

7. U članak 18. dodaje se sljedeći stavak:

„11. U vezi s paketom naloga i ne dovodeći u pitanje stavak 2., obveze iz ovog članka primjenjuju se samo na cijeli paket naloga, a ne niti na jedan pojedini sastavni element paketa naloga.”.

8. U članku 19. stavku 1. datum „3. siječnja 2019.” zamjenjuje se datumom „3. siječnja 2020.”.

9. U članku 26. stavku 10. datum „3. siječnja 2019.” zamjenjuje se datumom „3. siječnja 2020.”.

10. U članku 35. stavku 5. datum „3. siječnja 2017.” zamjenjuje se datumom „3. siječnja 2018.”, a datum „3. srpnja 2019.” zamjenjuje se datumom „3. srpnja 2020.”.

11. U članku 37. stavku 2. datum „3. siječnja 2017.” zamjenjuje se datumom „3. siječnja 2018.”.

12. Članak 52. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. datum „3. ožujka 2019.” zamjenjuje se datumom „3. ožujka 2020.”;

(b) u stavku 4. datum „3. ožujka 2019.” zamjenjuje se datumom „3. ožujka 2020.”;

(c) u stavku 5. datum „3. ožujka 2019.” zamjenjuje se datumom „3. ožujka 2020.”;

(d) u stavku 6. datum „3. ožujka 2019.” zamjenjuje se datumom „3. ožujka 2020.”;

(e) u stavku 7. datum „3. srpnja 2019.” zamjenjuje se datumom „3. srpnja 2020.”;

(f) u stavku 8. datum „3. srpnja 2019.” zamjenjuje se datumom „3. srpnja 2020.”;

(g) u stavku 9. prvom podstavku datum „3. srpnja 2019.” zamjenjuje se datumom „3. srpnja 2020.”;

- (h) u stavku 9. drugom podstavku datum „3. srpnja 2021.” zamjenjuje se datumom „3. srpnja 2022.”;
 - (i) u stavku 10. prvom podstavku datum „3. srpnja 2019.” zamjenjuje se datumom „3. srpnja 2020.”;
 - (j) u stavku 11. datum „3. srpnja 2019.” zamjenjuje se datumom „3. srpnja 2020.”;
 - (k) u stavku 12. drugom podstavku datum „3. siječnja 2017.” zamjenjuje se datumom „3. siječnja 2018.”.
13. U članku 54. stavku 2. prvom podstavku datum „3. srpnja 2019.” zamjenjuje se datumom „3. srpnja 2020.”.
14. Članak 55. mijenja se kako slijedi:
- (a) drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:
„Ova Uredba primjenjuje se od 3. siječnja 2018.”;
 - (b) četvrti stavak zamjenjuje se sljedećim:
„Neovisno o drugom stavku, članak 37. stavci 1., 2. i 3. primjenjuju se od 3. siječnja 2020.”.

Članak 2.

Članak 39. Uredbe (EU) br. 596/2014 mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:
„2. Ona se primjenjuje od 3. srpnja 2016. osim:
 - (a) članka 4. stavaka 2. i 3. koji se primjenjuju od 3. siječnja 2018.; i
 - (b) članka 4. stavaka 4. i 5., članka 5. stavka 6., članka 6. stavaka 5. i 6., članka 7. stavka 5., članka 11. stavaka 9., 10. i 11., članka 12. stavka 5., članka 13. stavaka 7. i 11., članka 16. stavka 5., članka 17. stavka 2. trećeg podstavka, članka 17. stavaka 3., 10. i 11., članka 18. stavka 9., članka 19. stavaka 13., 14. i 15., članka 20. stavka 3., članka 24. stavka 3., članka 25. stavka 9., članka 26. stavka 2. drugog, trećeg i četvrtog podstavka, članka 32. stavka 5. i članka 33. stavka 5., koji se počinju primjenjivati od 2. srpnja 2014.”;
- (b) u stavku 4. prvom podstavku datum „3. siječnja 2017.” zamjenjuje se datumom „3. siječnja 2018.”;
- (c) u stavku 4. drugom podstavku datum „3. siječnja 2017.” zamjenjuje se datumom „3. siječnja 2018.”.

Članak 3.

Članak 76. Uredbe (EU) br. 909/2014 mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 5. drugom podstavku točki (b) datum „13. lipnja 2017.” zamjenjuje se datumom „13. lipnja 2018.”;
- (b) u stavku 7. datum „3. siječnja 2017.” zamjenjuje se datumom „3. siječnja 2018.”.

Članak 4.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. lipnja 2016.

Za Europski parlament

Predsjednik

M. SCHULZ

Za Vijeće

Predsjednik

A.G. KOENDERS
